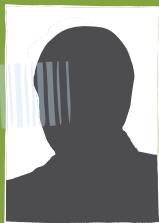

הדרכון החירוק

חופשות השומרות על הכדור

ישראלית
אחראית

שם פרטי
שם משפחה

אזרחות
מטייל/ת

הנכנים

4	ברוכים הבאים
6	הכינו עצמכם לטיול
14	טיילו קל
18	טיילו לאט
28	טיילו נכון
48	בחזרה הביתה
52	אודות הדרכון הירוק

ברוכים הבאים

ברוכים הבאים לדרכון שלכם לתיירות ירוקה. הדרכון הירוק מציג לכם, המטיילים, את הדרכים הפשוטות שבאמצעותן תוכלו להפוך את הטיול שלכם לירוק יותר; לטיול המכבד את הסביבה והתרבות המקומית ומועיל לפיתוח הכלכלי והחברתי של תושבי האזור.

תוך כדי סיור בין עמודי הדרכון, תוכלו לקבל מידע כללי וטיפים שימושיים לכל שלב בטיול. תוכלו למצוא גם מידע משלים באתר www.unep.org/greenpassport

כאשר תסיימו את הסיור בדרכון, תהיה לכם הבנה טובה יותר כיצד הבחירות שלכם במהלך החופשה, יכולות לעשות את ההבדל. יותר מכך, כמטיילים ירוקים, המעמיקים בהכרות עם יעד התיירות וסביבתו הטבעית, תרבותית ואנושית, ייתכן ותצאו עם תפיסה או דרך חיים חדשה - אשר תגרום לחופשה שלכם להיות מספקת הרבה יותר.

**"יודו של אצק הוא אצולס אינו מקוס,
אלא ציף מצפה אראו אג הצברים"**

* ציטוט של הנרי מילר

הגיעו וזכו

להדו על היעד

לא משנה אם החופשה שלכם כוללת טבילה בכנרת, קיאקים בירדן, טיפוס על מצדה או שנורקל באילת, לימדו כמה שיותר על היעד אליו אתם נוסעים, על הסביבה, התרבויות והמנהגים המקומיים לפני שאתם יוצאים לדרך. רק כך תוכלו לבצע בחירות נבונות שיועילו לכם, לסביבה, לאנשים וליעדים בהם אתם מבקרים.

ישנן דרכים רבות לתכנן טיול, החל משימוש בסוכני נסיעות ועד אתרי נסיעות באינטרנט. המילים והביטויים שבהם משתמשים מרבית המטיילים העצמאיים, הסוכנים ומפעילי התיירות, כאשר הם מתייחסים למונחים בתיירות ירוקה השאולים מאנגלית, הנם לדוגמא: 'בר קיימא' (sustainable), 'אחראי' (responsible), 'ירוק' (green), 'אקו' (eco), 'חכם' (smart), 'איטי' (slow), 'למען אוכלוסיות נזקקות' (pro-ethical), 'סחר הוגן' (fair trade) ו'תיירות אתית' (ethical tourism).

הכותרות הללו עלולות לבלבל - אבל לכולם אותה המטרה: להציע למטיילים חופשות מהנות, השומרות על הסביבה ותורמות לצמיחה הכלכלית והחברתית של האנשים, לתרבויות וליעדים בהם מבקרים המטיילים.

בחרו יעד

מה אפס ואחור

העדיפו מקומות המדגימים אחריות ועשייה בנושאי זכויות אדם, שמירת טבע, מחויבות לשלום וכדומה. אתם יכולים לבדוק את הנושא באתרים:

www.mtzedeck.org.il (התו החברתי)

www.emun.org (תו אמון הציבור)

www.aisrael.org (נגישות ישראל)

www.ethicaltraveler.org (המטייל האתי)

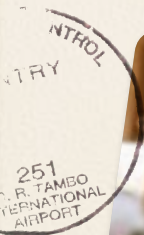
● שקלו לשלם קצת יותר בחופשתכם, אם זה מאפשר תשלום של משכורות הוגנות לנותני השירות ולתמוך ביוזמות של העצמת הקהילות המקומיות. העדיפו אתרי אירוח וחברות הדרכה, הסעה וכיוצא באלה המדגימים ניהול יעיל ובר קיימא של מים, אנרגיה ופסולת.

● ודאו שהכסף שאתם משלמים הולך למקומות הנכונים - על ידי בחירת מפעיל תיירות, בית מלון ו/או ספק המחויבים לתיירות בת קיימא. כדאי לברר בנוגע לאמצעי התחבורה ושירותי הלינה, תנאי העסקת העובדים, שוויון הזדמנויות, רמת הטיפול בפסולת וקיומה של מדיניות סביבתית.

- חפשו אתרי אינטרנט המתמחים בתיירות אחראית, אקולוגית או מקיימת. לדוגמא, האינדקס של תיירות אחראית בישראל באתר עמותת תיירות אקולוגית ובת קיימא ישראל: www.ecotourism.org.il והאינדקס העולמי באתר האגודה העולמית לתיירות אקולוגית: www.ecotourism.org

- אין דרך טובה יותר לגלות מקום, מאשר לבלות עם התושבים המקומיים ולחוות את החיים והתרבות שלהם בדרך בלתי אמצעית.

- כדי לחוות באופן האותנטי ביותר את התרבות המקומית, כדאי ללון בבתים של תושבים מקומיים. לדוגמא בכפרים הדרוזים, הצ'רקסים והבדווים ישמחו לארח אתכם ללילה, כולל סיור בכפר, פעילות תרבותית וכמובן ארוחה עם מגוון הטעמים של המסורות רבות השנים. מומלץ לבדוק באתרים הרלוונטיים, כגון זה של ארגון התיירות הדרוזי והצ'רקסי www.jabel.org.il

- בטיולכם, כדאי לבחור נותני שירותים המעניקים שיוויון הזדמנויות לנשים. על אחת כמה וכמה, כאשר הנשים עצמן ארגנו ויזמו את הפעילות.
- לימדו מה נחשב מנומס (ומה לא!) בנוגע לאכילה, ברכות וערכים מקומיים. כאשר מבקרים בקהילות בעלות רקע תרבותי השונה משלכם התנהגותכם עלולה להתפרש אחרת משהתכוונתם.
- התנהגות הולמת של מבקרים מסייעת להבטיח שקהילות מקומיות ימשיכו לארח ברצון ובידידות. וכך תישמר חיוניותם הכלכלית של עסקים מקומיים, איכות החוויה שלכם והמגע שלכם עם התושבים המקומיים.
- כדאי לזכור כי בחלק ניכר מיעדי התיירות בארץ ובעולם קיימות מגבלות על שימוש במשאבים טבעיים כמו מים ואנרגיה. המקלחת הארוכה שלכם עשויה לבוא על חשבון מים לקהילה המקומית. בישראל מתנהגים באחריות לשמירת משאב המים. חשוב לשמור על התנהגות זו במהלך הטיול בארץ ובחו"ל ולעודד שימוש במקלחת בלבד ולזמן קצוב.

טוילז קל

טיילן קל

- כאשר אתם אורזים כדאי לחשוב היטב מה באמת חשוב לקחת. המערכת המקומית לטיפול וסילוק פסולת אינה עומדת תמיד בלחץ שהתיירות יוצרת. כאשר הדבר אפשרי, הסירו את האריזות מהמוצרים לפני העזיבה.
- משקל קל יפחית את טביעת הרגל הפחמנית שלכם באופן משמעותי. הפחתה של מטען למשפחה הטסה מתל אביב לאילת ב 15 ק"ג יכולה לחסוך עד 200 ק"ג של פליטות פחמן דו חמצני.
- סבונים, שמפו ומוצרי ניקוי ידידותיים לסביבה, זמינים במקומות רבים בישראל. בכל מקרה, מומלץ להשתמש כמה שפחות - כדי לשמור על איכות מקורות מי השתייה והמים בנחלים, אגמים והימים.

- השתמשו במוצרי חשמל הנטענים בעזרת אנרגיית השמש או באמצעות סוללות נטענות.

- לבוש "מנקר עיניים" ואביזרים טכנולוגיים מתקדמים עשויים להגביר את תחושת הריחוק והניכור ביניכם לבין מארחים מסויימים. אנא קחו זאת בחשבון ובדקו מה קוד הלבוש ביעדכם ובזמן האריזה השתדלו להצטייד בפשטות ובצניעות.

- במקומות מסוימים בעולם ואף בארץ לבוש בלתי הולם נחשב פוגעני.

טיילן לאט

טיילן לאט

כיצד להגיע אל היעד

טיסות מאפשרות כיום למיליונים לטייל בעולם בעלות הנמוכה בהרבה אפילו מנסיעה ברכבות או בכבישים. אבל טיסות הן מקור של פליטת גזי חממה, התורם להתחממות הגלובלית בקצב המהיר ביותר.

מענה לכך הוא סגנון הטיול החדש: 'טיול איטי' (slow travel). מטיילים בסגנון זה, נותנים העדפה לשהייה ממושכת ביעד אחד והעמקת ההיכרות עם המקום ועם אוכלוסייה המקומית ומעדיפים לספוג בנחת נופים וחוויות במקום להרבות בטיסות ממקום למקום.

לדוגמא, בטיסה מתל אביב לאילת וחזרה נפלטים 190 ק"ג פחמן לאדם לעומת 25 ק"ג לאדם בנסיעה של 5 אנשים ברכב. כלומר מעל ל-85% חיסכון בפליטות.

טיול החנוּע והשפּעות אופן הטיול על היעד

- טיולים ממנועים ברכבי שטח, מכוניות פרטיות ואופנועים הם מקור הזיהום העיקרי של תעשיית התיירות. ישנם טיולים מזהמים עוד יותר לדוגמא, טיסה במטוס או במסוק מעל חופי ישראל נמשכת דקות ספורות, אבל לרעש שנוצר ולצריכת הדלק המוגברת ישנה השפעה מכרעת על המערכת האקולוגית. לעומתם, טיסה בכדור פורח במרחבי הנגב או הגלבוע, הנה לא רק חוויה קסומה אלא פעילות מתחשבת בסביבה.
- פעילויות כמו שיט בנהר הירדן וצעידה לראש הר שלמה, מציעות הנאה בנוף למשך זמן רב יותר ובריאות לגוף ולנפש. הנעה על שבילים ברחבי העולם מאפשרת גילויים מעניינים בחיק הטבע ולפעמים גם על הדרך, שיח עם מטיילים מקומיים.

סלקו את פליטת הפחמן מהחופשה שלכם

שינוי אקלים הנו תוצאה של הצטברות גזי חממה ובעיקר פחמן דו חמצני באטמוספירה, כתוצאה מפעילות אנושית ובכלל זה גם פעילות תיירותית. האקלים משתנה במהירות לנגד עינינו וגורם לתופעות מזיקות, כגון עליית מפלס פני הים ובליה מואצת של אזורי חוף, גידול בעוצמת אסונות טבע, הכחדת מינים ותפוצה של מחלות שמקורן בחרקים. המאבק בהתחממות הגלובלית הנו אחד האתגרים הגדולים ביותר של זמננו.

יוצאים לחופשה? מצוין.

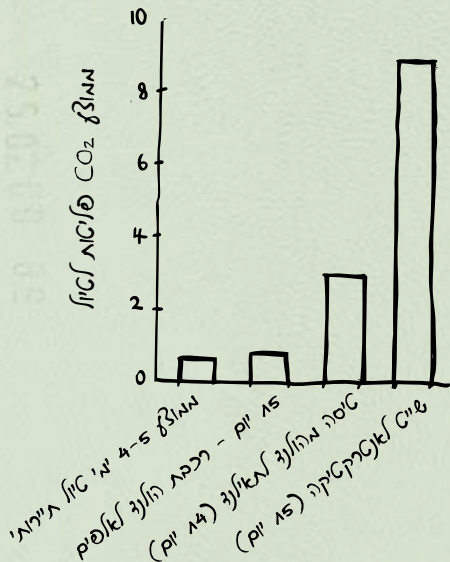
רק דעו: לא משנה כיצד ומתי - כמות מסוימת של פחמן דו חמצני תיפלט כתוצאה מכך. נפח גזי החממה שתייצרו תלוי בעיקר באמצעי התחבורה שתשתמשו, ולכן העדיפו תמיד נסיעה בתחבורה ציבורית או נסיעה משותפת עם מספר מרבי של נוסעים.

גם חופשות הנתפסות כירוקות, כדוגמת חופשת צלילה, עשויות לייצר כמות פליטות גדולה בשל הנסיעה הארוכה לאתר הצלילה. פליטת גזי חממה שנוצרת מחופשה אחת עשויה להיות גדולה בהרבה מסך הפליטות של אזרח ממוצע בעולם בשנה (4.3 טון פחמן דו חמצני בשנה). טיסה למזרח ארה"ב הלוך חזור, לדוגמא, מייצרת 4 טון גזי חממה שהנה כמות דומה לזו הנפלטת ממכונית משפחתית הנוסעת כ-24.000 ק"מ בשנה.

פליטות פחמן דו חמצני לאדם באופסה

מקורות נוספים בעלי חשיבות לפליטת גזי חממה הנם המרחק אותו אנחנו נוסעים, משך השהות ביעד, אתר הלינה שבו אנו שוהים והפעילויות שאותם מבצעים. משמעות הדבר שלבחירות שלנו יש השפעה מכרעת על טביעת הרגל האקולוגית של חופשתנו.

טביעות רגל פחמניות ואיזון פחמני

בחירות אישיות הן הגורם המכריע והתורם ביותר לפליטות פחמן מתיירות. לכל אחד מאיתנו יש אחריות להפחתת טביעת הרגל הפחמנית על ידי קבלת החלטות מודעות ושינוי ההרגלים, כגון שימוש בתחבורה ציבורית בתדירות גבוהה יותר וכיבוי תאורה בלתי נחוצה.

תחילה יש לזהות דרכים למניעה או להפחתה של פליטות הפחמן שלנו. גם אם הפחתה ישירה אינה אפשרית, אנחנו יכולים לפצות על פליטות הפחמן הבלתי נמנעות על ידי תשלום שווה ערך לארגון המבצע חיסכון זהה של כמות הפחמן. פעולה זו נקראת "איזון פחמני" - בה מועבר התשלום שלנו לתוכניות המקדמות מעבר לאנרגיה חלופית, התייעלות אנרגטית וייעור ברחבי ישראל.

לבדיקת כמות הפחמן העתידה להיפלט בחופשתכם ולבירור בנוגע לאיזון פחמני של החופשה, בקרו באתר יוזמת האנרגיה הטובה: www.goodenergy.org.il ובאתר קק"ל: www.kkl.org.il

סיכום הטיפים/טיפ האילוי

- טיילו לאט. קחו את הרכבת או האוטובוס, נסעו במשותף ברכב הפרטי, רכבו על אופניים או לכו ברגל. במידת האפשר, כדורים פורחים, סוסים, חמורים וסירות מפרש, הנם פתרונות תחבורה טובים!
- במידה וטיולכם משלב רכיבה על בעלי חיים, וודאו כי היחס אליהם הוא הטוב ביותר ותנאי המחיה שלהם אופטימאליים. לדוגמא בדקו כי בעלי החיים אינם מורעבים, קשורים במרבית היום ומוחזקים בתנאי מזג אוויר קשים ללא הגנה.
- רכבו על אופניים! אם - מיליון אנשים יחליפו 8 ק"מ של נסיעה במכונית ברכיבה על אופניים, פעם אחת בשבוע, פליטת הפחמן בכדור הארץ תפחת בכמעט 100,000 טון בשנה. מידע על היתרונות שברכיבה על אופניים תמצאו באתר עמותת ישראל בשביל אופניים: www.bike.org.il
- השתמשו ברכבכם רק אם אתם ממש זקוקים לו. תחבורה ציבורית, אופניים והליכה ברגל הנם חלופות 'ירוקות' ודרכים מצוינות להכיר את המקום והתושבים וגם לשמור על כושר.
- במידה ואתם מטיילים ברכב, השתדלו להזמין נוסעים נוספים ולא לנסוע לבד.
- במידה ואתם טסים, בחרו חברת תעופה המחויבת לסביבה (מידע זה יופיע בדרכי באתר האינטרנט של החברה). חברות תעופה יכולות להפחית פליטות פחמן בדרכים רבות כגון הימנעות מעצירות ביניים (בהמראות ונחיתות נפלטת כמות הפחמן הגדולה ביותר). אתם יכולים לסייע במזעור פליטת הפחמן ע"י העדפת טיסות ישירות וגם על ידי הארכת משך שהותכם ביעד.
- למידע נוסף לצורך תכנון חופשה הכוללת שימוש בתחבורה ציבורית, בקרו באתר רכבת ישראל: www.rail.co.il
- חברת האוטובוסים אגד: www.egged.co.il
- וחברת האוטובוסים מטרופולין: www.metropoline.com

טיילנד בכדור

טיילנד
בכדור

תרבות מקומית

- הסטנדרטים המקומיים של איכות החיים יהיו בדרך כלל שונים משלכם ועל כן יעד התיירות אינו מותאם דווקא לנוחיותכם, אלא לאופי ולאורח החיים של תושביו.
- היו רגישים לרגשות של אחרים. לימדו קצת מהשפה ומהמנהגים המקומיים והתייחסו לקוד הלבוש המקומי. זה יכול להפחית מכשולים ותקלות.
- כבדו את התרבויות של אנשים אחרים ואל תנסו לכפות עליהם את אמונותיכם. בקשו רשות לפני שאתם מצלמים אנשים, בעיקר נשים וילדים, אירועים ומקומות דתיים ורוחניים. אם אנשים נראים בלתי מעוניינים, או מפנים את מבטם הצידה, אנא, אל תצלמו.
- שאלו את המקומיים בנוגע למתנות מתאימות. לדוגמא, כאשר אתם מטיילים בעולם, לפעמים פוגשים ילדים מאזורי עוני ולכן חשוב לדעת כי בד"כ יהיה נכון יותר לתת לילדים חומרי לימוד לבתי ספר או כיבוד של אוכל מקומי כקבוצה, באמצעות ראש בית הספר או מנהיג הכפר. חלוקת מתוקים באופן עצמאי לילדים ברחוב עשויה לגרום לילדים בעיות רפואיות ותזונתיות ולכן אינה מומלצת.

यात्रा प्रकाश

الضيء على السفر

٧٤١٥٤١

לינה

שנה זילה טובה אינה זרינה לבוא אל
אלבון כדור הארץ

גם אם התכוננתם לצאת לחופשה של סופשבוע או לשבוע שלם, כדאי לוודא כי אתר הלינה שבו בחרתם מיישם עקרונות ירוקים עד כמה שניתן. מלונות הנם צרכנים גדולים של משאבים. תעשיית האירוח מוציאה 3.7 מיליארד דולר לשנה על אנרגיה. מלון ממוצע משתמש ב 826 ליטר מים ליום לחדר תפוס - כך שיש לבחירה שלכם במלונות ירוקים חשיבות גדולה.

מומלץ גם לשקול לינה באתרים בעלי טביעת רגל קטנה יותר כמו צימרים ירוקים, חוות אקולוגיות ואתרי קמפינג.

- העדיפו אתרי לינה המשפיעים במידה מועטה על הסביבה ותורמים באופן המרבי לקהילה ולכלכלה המקומית. הראו למארחים מקומיים שטובתם לנגד עיניכם. תנו משוב בספרי מארחים ואתרי אינטרנט המכירים בהתנהלות טובה ודווחו במידה וההתנהגות בלתי רצויה.

אתם טענו אקולוגיו?

כ"ירוקים" אל תלכו שולל אחרי עסקים שמציגים את עצמם אך אינם פועלים ככאלה. הנה מספר שאלות שכדאי שתשאלו לפני שאתם מזמינים חדר או פעילות:

- כיצד אתם מטפלים בפסולת ובחומרים מתמחזרים?
- מהי המדיניות שלכם לגבי ניקוי של סדינים ומגבות?
- מהי המדיניות שלכם לגבי שימור אנרגיה ומים?
- האם המסעדה שלכם מציעה אוכל מקומי ו/או אורגני?

כאשר אתם לנים באתר, זכרו כי מים הינם משאב הנמצא במחסור והייצור של חשמל ממקורות אנרגיה בלתי מתחדשים תורם להתחממות הגלובלית.

3. לחצוק בצריכת האנרגיה ויישום הטיפוס - יזכו אנרגיה באופסה ירוקה יותר!

1. שימוש בתחבורה ציבורית באופן תכוף - אוטובוס, רכבת, אופניים וצעידה - הן חלופות 'ירוקות' יותר ודרכים נפלאות לפגוש מקומיים.

2. הורדת וסת החום במזגן במעלה אחת בבית ובמקום החופשה, יפחיתו פליטת CO₂ בחורף ב-5%.

3. כבו תאורה ומכשירי חשמל (לא במצב של STANDBY) כשאתם עוזבים את החדר.

4. בקיץ, מנעו התחממות החדר ו"בריחת" מיזוג אוויר על ידי סגירה הרמטית של החלונות והדלתות ופרישת הוילונות.

אוכל

- נסו אוכל מקומי. אכילה של מאכלים המבוססים על תוצרת מקומית מפחיתה שינוע ולכן את פליטות הפחמן הדו חמצני מתחבורה ומסייעת לחקלאים, למסעדנים ולכלכלה המקומית.

- גלו התחשבות במה שיש לכם על הצלחת: אכלו אוכל אורגני במידת האפשר ולמדו יותר על אפשרויות התזונה שלכם. למידע נוסף בקרו באתר הארגון לחקלאות ביולוגית אורגנית בישראל: www.organic-israel.org.il ובאתר יוזמת Sustainable Table של עמותת GRACE www.sustainabletable.org

- אל תצרכו מוצרי מזון הפוגעים במגוון הביולוגי ובסביבה. לדוגמא, גידול לבבות דקלים בא על חשבון אזורים נרחבים ביערות טרופיים, כתוצאה מכך המערכת האקולוגית קורסת ואיתה השירותים שהיא מספקת, כגון ייצור חמצן ושימור פוריות הקרקע.

- קחו בחשבון שדיג של מיני דגים מסוימים אסור או מוגבל במדינות רבות, ושחלק מפירות ים מיובאים רק משום שתיירים ממשיכים לבקשם. הבחירות שאנו עושים כצרכנים מניעים את שוק פירות הים. דגים טריים שנתפסו על ידי דייגים מקומיים ונמכרים בשווקים ובנמלים טעימים בריאים וידידותיים יותר לסביבה.

כוח הצרכנות שלכם יכול לעשות את ההבדל. תמכו בדייגים ובחוות דגים ידידותיות יותר לסביבה והפחיתו את הצריכה מכאלו שאינם ידידותיים.

- אל תזמינו מאכלים העשויים מבשר בעל חיים שנתפס מחוץ לעונה (פגיעה אקולוגית) או מבשר מיובא (זיהום שמקורו בשינוע).

- אל תזמינו מאכלים העשויים מבשר בעל חיים הנמצא בסכנת הכחדה, כגון צב ים. מדריכים מאירי עיניים (בשפה האנגלית) יכולים להנחות אתכם לעשות את הבחירות הנכונות: המדריך לפירות ים (Seafood Watch cards):

www.montereybayaquarium.org/cr/crseafoodwatch/download.aspx

- המדריך האינטראקטיבי למזון מהים של הקרן העולמית לבעלי חיים (WWF Interactive Menu):

www.assets.panda.org/custom/flash/fishdish/index.html

- והתוכנית להסמכת דייג בר קיימא (Marine Stewardship Council-MSC): www.msc.org

אלבז גס אה העלוא הסזובגיו ולא ריק אה מסכר הצולאריק

- אל תקנו עתיקות. זה מעודד ביזה של אתרי מורשת ומנוגד לחוק.
- אל תקנו בעל חיים מוגן. זה פוגע אנושות באוכלוסיות החיות שבמקרים רבים כבר נמצאות במצב של דחיקה והכחדה ומפחית מכוח המשיכה של היעד התיירותי, מעבר לעובדה שזה פשוט מנוגד לחוק.

● אל תקנו מזכרות כגון שנהב שליצירתן נפגעו בעלי חיים מוגנים - אלא אם אתם בטוחים שניתן לעשות זאת על פי חוקי המסחר של המדינה שבה אתם מבקרים.

בקשו תמיד לראות אישור של האמנה לסחר במיני בע"ח וצמחים בסכנת הכחדה (CITES) עבור המוצרים ואם אינכם בטוחים בחוקיות המזכרת-אל תקנו. www.cites.org

● סרבו לכל הצעה של מזכרות או תכשיטים העשויים מאלמוגים, כוכבי ים, צדפות, סוסוני ים, ספוגים או כל חפץ העשוי מצבי ים. הישרדות המערכת האקולוגית של שוניית האלמוגים תלויה בהחלטה שלכם.

● קנו חפצי אמנות מתוצרת מקומית ותמכו בכישרונות מקומיים. במידת האפשר, קנו אותם מבעלי המלאכה עצמם כדי להבטיח שהכסף מגיע היישר אליהם ולא למתווכים.

- לעולם אל תלכו על אלמוגים.
- אל תאספו צדפות, אלמוגים או כל פריט טבעי אחר.
- סירות בננה, אופנועי ים ופעילויות נופש אחרות עשויים לפגוע בסביבה החופית והימית.
- כשאתם מתרחצים או שוחים במקווה מים, גלו רגישות כלפי התושבים המקומיים – הן באשר ללבוש והן באשר למים הנאגרים לשימוש מקומי כגון בארות לשתייה, בריכות טבעיות וסכרים. הימנעו משימוש בסבונים (בייחוד כאלו המכילים פוספטים) במקווי מים.

באזורים צחיחים ואצבעות

- שימוש באמצעי תחבורה כגון גמל, סוס, סירות וכדומה, עשוי פעמים רבות לסייע בשימור מסורות ולספק פרנסה למקומיים.
- אל תרדו מדרכים ומשבילים. נסיעה בשטח שלא בתוואי הדרך פוגעת בסביבה ובתדמית התיירותית של "האזור המדברי הבראשיתי". סביבה מדברית משתקמת באיטיות רבה, אם בכלל.
- כאשר מחנים (עושים קמפינג), השתמשו באמצעים המתמזגים עם הסביבה המדברית, כגון אוהלים.

אופטיו 23232323

המושג "מתכלה ביולוגית" הוא כמעט חסר משמעות באזורי מדבר, מכיוון שחומרים אורגניים מתפרקים רק לאחר זמן רב.

משך זמן ההתכלות הממוצע של מוצרים הנמצאים באשפה באזורים ממוזגים:

דף נייר	2 עד 4 שבועות
קליסטר בלוי	3 עד 5 שבועות
סוליות רגל	50 עד 100 שנה
מיכלי מתכת	80 עד 100 שנה
מיכלי אלומיניום	200 עד 400 שנה
פקקי פלסטיק	450 שנה

באזורים מדבריים ההתכלות מתארכת פי 10 עד פי 1,000

2הריוס

- למדו יותר על הרגישות של האתרים והמינים באזור שבו אתם מטיילים על ידי שיחה עם מנהלי האזורים, קבוצות שימור, חוקרים ואנשי מקצוע אחרים.

בהתבסס על המידע שתאספו:

- ערכו שינויים קטנים במסלולים שבחרתם כדי להימנע מפגיעה באזורים טבעיים; בייחוד באזורים רגישים כגון מקומות קינון ומקומות שבהם יש מינים בסכנת הכחדה.
- השתמשו במסלולים ובחניונים קיימים בכל הזדמנות אפשרית.
- מזערו בליית קרקע, רמיסת צמחייה והברחת בעלי חיים על ידי הימנעות מצעידה מחוץ לשבילים המאושרים.

- ודאו שהנעליים והציוד שברשותכם נקיים מבוץ, מכימיקלים, מזרעים ומחומרים "זרים" אחרים, כאשר נכנסים לאזורים הררים ובייחוד לאתרים רגישים כגון מערות.

- אל תפגעו בבעלי חיים, בצמחים ובסלעים ואל תשנו את מקומם - בייחוד במערות, באזורים סלעיים ובאזורים תלולים.

למידע נוסף על מינים בסכנת הכחדה, בקרו באתר המשרד להגנת הסביבה: www.sviva.gov.il

"ארץ זרה אינה חוראנא צווקא
אנא ויוגנס, אלא לאופי ולאורח החיים
של משביה"

* ציטוט של קליפטון פדימן, אינטלקטואל, סופר ואיש תקשורת אמריקאי.

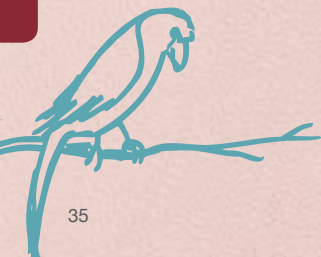
צפייה בבעלי חיים

צפייה בבעלי חיים היא בילוי זמן מהנה ביותר שאפשר לעשות בכל מקום. כדי לעשות זאת כהלכה ותוך שמירה על הטבע, יש לאמץ מספר עקרונות:

- לעולם אל תאכילו או תשימו פיתיון לבעלי חיים כדי לקרב אותם אליכם. מינים רבים של בעלי חיים עלולים לחוש סכנה ולהפוך מסוכנים. חיות בר אף עלולות לשאת מחלות כגון כלבת, או מגפת הבבון.

- לעולם אל תנסו להתקרב לחיית בר. כל מין ניחן ברמות סובלנות שונות במגע עם בני האדם. ספקו לבעל החיים די מרווח שיאפשר לו להימלט ללא קושי. אל תאיצו במדריך או בנהג שלכם להתקרב אל החיה מעבר למקובל. באזורים שבהם הציד מותר, חיות נוטות להיות זהירות יותר מאשר אזורים ללא ציד.

- צפייה ממרחק, במשקפות ובטלסקופים, ממזערת את הפרעה לבעל החיים ומעניקה הזדמנות לצפות בהתנהגות הטבעית שלו.

- סימנים של חוסר מנוחה, התנהגות אגרסיבית והשמעת קולות אזהרה, מעידים על קרבה מוגזמת אל בעל החיים. התרחקו לאט ובשקט. תמיד שמרו על פרופיל נמוך.
- אל תגעו בבעלי חיים צעירים ובביצים של עופות. ההורים עשויים לדחות אותם במידה ויחושו בריח של בני אדם. שדבק בהם.

למידע נוסף בנושא תצפית על בעלי חיים בקרו באתר רשות הטבע והגנים: www.parks.org.il, באתר החברה להגנת הטבע: www.teva.org.il ובאתר מרכז הצפרות הישראלי: www.birds.org.il

הנהיות כלליות

- גילוי והכרות עם מקום דרך העיניים של מדריך מקומי, בייחוד כזה בעל ידע בתרבות ובמסורות המקומיות, מעצימים במידה רבה את החוויה התיירותית.
- קחו בקבוק מים עמיד (לדוגמא מנירוסטה) והרתיחו או טהרו את מי הברז במקום לקנות מים מינרלים.
- הימנעו משימוש בחומרי ניקוי, סבונים, שמפו ומשחת שיניים ליד או בתוך מים מתוקים.
- אספו את האשפה שיצרתם במהלך הטיוול והעבירו למקום מוסדר ועדיף למתקן הפרדה – בייחוד אשפה מזהמת, כגון בטריות, שפופרות ותרסיסים.
- הימנעו ממוצרי פלסטיק קל ופוליסטירן (כגון: שקיות, קופסאות וכוסות). הרוח בדרך כלל נושאת אותם ונוצרת בעיית אשפה.
- ודאו תמיד את הסיכונים במסלול הטיוול שלכם. מידע לקוי מגביר את הסיכוי להיפגע.
- חפשו מראש קודים של התנהגות הולמת בישראל וביעדים בחו"ל - בייחוד בשמורות טבע, ביישובים מסורתיים, ביישובים חקלאיים וכיוצא באלה.

השיבה הביתה

בבית, אחרי החופשה, אנחנו ממליצים לשתף אחרים בחוויות שלכם. אם נתקלתם בתקרית או בבעיה, כתבו לשגרירות המדינה שבה שהיתם. להפצת המסר מפה לאוזן יש השפעה עצומה.

בישראל מומלץ לפנות לעמותות התיירות האיזוריות ובנושא האקולוגי לפנות לעמותת תיירות אקולוגית ובת קיימא ישראל:

www.ecotourism.org.il

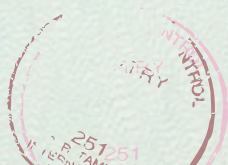

צברים שטאלו לעשות אחרי האופסה

- תמכו ביוזמות קהילתיות.
- עבדו עם קבוצות ללא מטרת רווח על פרויקטים של פיתוח קהילתי.
- העבירו לחבריכם טיפים מועילים וכתובות אינטרנט, כדי שגם הם יוכלו לטייל ברוח הדרכון הירוק.

אנחנו מקווים שקריאת הדרכון הירוק העניקה לכם השראה
לנסות דרך חדשה של תיירות ונופש וסיפקה לכם את
הכלים לעשות זאת. כמטיילים מודעים וירוקים יותר, תוכלו
לתרום תרומה חיובית ומשמעותית לקהילות אחרות ואולי גם
לקהילה שבתוכה אתם חיים.

על הדרכון הירוק

רק

קמפיין הדרכון הירוק הוא יוזמה של צוות משימה בינלאומי אשר ביקש לקדם תיירות בת קיימא, במסגרת הפסגה העולמית בנושא פיתוח בר קיימא, יוהנסבורג 2002. המחלקה לתיירות וסביבה בארגון הסביבתי של האו"ם (UNEP) הם שהפיקו את החוברת המקורית של הדרכון הירוק בשפה האנגלית.

אנו מקווים שהעלאת המודעות לתיירות בת קיימא תגביר את הביקוש לחופשות המגלות אחריות סביבתית וחברתית. מסע ההסברה של הדרכון הירוק הוא אחד הכלים להגשמת רעיון זה. הדרכון הירוק הופק במספר שפות, יחד עם אמצעי הסברה נוספים: הדרכון הירוק הישראלי מזמין אתכם, קהל המטיילים הישראלי לקחת חלק במגמה העולמית ולהפיץ, להשתמש בדרכון בכל הזדמנות ולכל מטרה המקדמת את הפיכת התיירות בישראל לירוקה יותר.

למידע נוסף, כנסו לאתר: www.unep.org/greenpassport

PARTNERS

תיירות ירוקה בישראל

תעשיית התיירות הינה אחת מן התעשיות הגדולות ביותר בעולם. היא מספקת תעסוקה והכנסה למיליונים אך גם משתמשת במשאבים רבים - ובעיקר קרקע, מים, אנרגיה - בכדי לספק ללקוחותיה שירותים ומוצרים איכותיים.

עם הגידול בצפיפות האוכלוסין והמחסור העולמי במשאבים, יהיה על תעשייה זו להתאים את עצמה למציאות המשתנה.

גורמי תיירות מובילים בעולם ובישראל פועלים במרץ ובנחישות לשינוי אופי התיירות והקטנה משמעותית של טביעת הרגל האקולוגית שלה והפיכתה לגורם חיובי ותורם לסביבה ולחברה.

למטיילים ואורחים תפקיד מרכזי בהצלחת שינוי זה. בידם היכולת לבחור ביעדים, מוצרים ושירותים המוכיחים התחשבות ואחריות כלפי הסביבה והחברה בה מבקרים.

בחוברת זו של התוכנית הסביבתית של האו"ם (UNEP), תמצאו המלצות שיבטיחו כי לטיול הבא שלכם תהיה השפעה מזערית על יעד הביקור. ההמלצות לטיול הירוק מחולקות לשלבים - משלב תכנון הטיול, דרך ההכנה והאריזה, הנסיעה ליעד, השהות ביעד ועד החזרה הביתה.

טיול מהנה, בטוח וירוק!

"תיירות בת קיימא" הנה תיירות אחראית, העונה לצורכי התיירים ואזורי האירוח בהווה, תוך שמירה וטיפוח האפשרות למתן מענה לצרכים אלו גם בעתיד. תיירות זו תורמת לשימור הסביבה הטבעית והתרבותית, לשיפור רווחת הקהילה המקומית ולהגברת ההבנה, הדיאלוג ושיתופי הפעולה בין אנשים ותרבויות בעולם.

תיירות אקולוגית ובת קיימא ישראל (ע"ר)

רח' גולי קניה 6 טל/פקס: 03-5463172 www.ecotourism.org.il

תל אביב 69717 נייד: 054-9989922 info@ecotourism.org.il

כל הזכויות שמורות לתיירות אקולוגית ובת קיימא ישראל ©

www.unep.org/greenpassport